

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

Mikor szűnik meg a lakásrekvirálás

Vrem sa stin, cine e functionarul, care pentru fildorma si-a schimbat pana acum frei locuinte rechizitionate (Beiusul, szeptember 14.)

Vaitoianu miniszter az aradi liberális párt gyűlése alkalmával fogadta az ottani háztulajdonosok küldöttségét, amely a rekvirálás megszüntetését kérte. A miniszter ezt felelte a deputációnak:

— Ha majd önök gondoskodni fognak valamennyi tisztviselő elhelyezéséről, akkor véget ér a rekvirálás, addig nem.

A miniszter kijelentése úgy hangzik, mint a Végzet kéjelhetetlen szava mint Poe Edgar holliójának kísérteties jövődölése: never moore! Sohasem!

Ugyanekkor ötlött a szemünkbe a Beiusul néhány sora, amit e cikk homlokán idéztünk. Ezek a sorok a becsületes purifikálás intenciójából születtek, amikor gúnyosan kérjük „szerefnök tudni, ki az a tisztviselő, aki lépési díjért eddig három lakást cserélt el”. Valószínű, hogy a Beiusul egy konkrét esetre céloz ezzel az ironikus megjegyzéssel.

A miniszter nyilatkozata és a román lapársunk kérdése arra ösztönöz bennünket, hogy azzal a nyíltsággal és egyenességgel, amellyel minden kérdéshez hozzá szoktunk szólni, itt is elmondjuk a véleményünket.

Valóban nem túlzás, amikor a miniszter kijelentése után rezignáltan megállapítjuk, hogy a lakásrekvirálás sohasem fog véget érni.

Nem azért nem lesz vége soha ennek a kálvária-járnak, mert a városokba mindig újabb és újabb tisztviselő-áradat zúdul. Bizonyos pontnál ez is meg fog állni. Az állam elvégre nem fog új tisztviselőket ki-nevezni folytonosan csupán azért, hogy szaporítsa a városok román lakosságát.

A rekvirálás azonban akkor sem szűnik meg.

Miért?

Mert a tisztviselői kar némely része akkor is itt marad, amikor már egyáltalában nem tisztviselő többé. Seregszámra vannak idehelyezett román közalkalmazottak, akiket a lezajlott öt évben már áthelyeztek, vagy elmozdítottak, vagy akik a szolgálatból önként léptek ki. Ezeknek egy része azonban tovább is itt maradt és elfoglalja tovább is azokat a lakásokat, amelyeket köztisztviselői minőségben kapott. De voltak olyan esetek is, amikor az áthelyezett közalkalmazott elutazott új állomáshelyére, ellenben családja azért itt maradt a lakásában évekig, abban a reményben, hogy a családfőt majd ismét visszahelyezik. Természetes, hogy ezzel a módszerrel a tisztviselőlakások alig szabadulnak fel és amikor új tiszt, vagy közhivatalnokok jönnek, a polgári lakosság újabb és újabb felzaklatása útján lehet csak nekik lakást keresni.

A rekvirálás végtelenbe nyúló rend-

szerének másik alátámasztója a lakásokkal való seftelés olyan értelemben, ahogy azt a Beiusul nagyon korrektül megírta. Ki ne tudná, hogy egyes tisztviselők, még pedig nem is az apraja — hányszor cserélték már el lakásaikat dús lépési díj ellenében? A háztulajdonos fizeti az adót, viseli a közterheket és kénytelen tehetetlenül nézni, hogy az ő házában levő lakásokkal a lakó súlyos ezreket keres, hogy az ő bőrére, az ő megkérdése nélkül spekulálnak. És az illetékes lakásforum ezeket a cseréket hányszor jóvá is hagyta! Megmondjuk azt is, hogy ezekben a lakáscserékben a régi tisztviselők viszik el a rekordot. Természetes, hogy a lakáscsere sohasem egyik tisztviselő és a másik tisztviselő között történik, hanem mindig valamely pénzűr veszi át a tisztviselő lakását, ellenben ennek a tisztviselőnek megint új lakásra van szüksége, amit — lakást a tisztviselőnek! jelszóval — meg is kap. Mi azt hittük, hogy ez a kalmártempó már elmúlt, de a Beiusul megjegyzése azt a hitet kelti bennünk, hogy még mindig virágzik.

Belgrádi hír a bolgár király meggyilkolásáról

Londonból jelentik: A Daily News teljes fenntartással azt a belgrádi hírt közli, hogy Boris bolgár királyt szófiai palotájában meggyilkolták. A M. T. I., mint Buda-

pestről jelentik, érdeklődött a bolgár követségnél, ahol azt a felvilágosítást kapták, hogy a merényletről semmit sem tudnak.

A besszarábiai rablótámadás megnehezíti Oroszország helyzetét

Bukarestből jelenti a Radon: Inkuletz és Tatarescu miniszterek, valamint Stefanescu tábornok a csendőrség főparancsnoka tegnap visszaérkeztek Besszarábiából, ahol a bandabetörések ügyében folytattak vizsgálatot.

E hírrel kapcsolatban a Viitorul azt jelenti, hogy a tatárbanari ötközet alkalmával egy őrmester és négy közlegény meghalt, tizenötén megsebesültek. A támadók közül háromszázan haltak meg. Ebben a számban: bennfoglaltatnak azok az orosz lakosok is, akik együtt harcoltak a betörőkkel. A megejtett vizsgálat bebizonyította, hogy a támadásra már régebben készültek. A kormány erőyes intézkedéseket fogantatott a határok védelme érdekében.

A nyomozás megállapította, hogy a betörés szeptember 11-ről 12-re virradó éjjel egy orosz bandának sikerült paraszallani Jermienta község mellett. A bandát bunársai Nicolaenca község felé vezették és Chilia felé elvágták a telefondrókat is. A betörőknek segítségére voltak az ottani orosz parasztok is, majd szekereken vonultak vissza. A rablók Sarata község felé akartak vonulni, azonban ideiblen értesültek, hogy ez a község felkészült a támadásra és megkezdte a visszavonulást. Közben csapatok érkeztek Saratba és körüllopták a banda egy részét. Akik ellenálltak, azt lelőtték.

A vizsgálat megállapította még, hogy a támadást eredetileg az orosz rablók egész Besszarábiára kiakarták terjeszteni. Híveikből minden községben ötös bizottságot szerveztek, akiknek az orosz rablók táma-

dása esetén segítséget kellett volna, hogy nyújtsanak. Érdekes, hogy ezek közül az ötök közül egyik sem ismerte a másikat. Egy adott jellel elő kellett volna venni a fegyvereket és harcot kezdeni.

A kormány most már minden szükséges intézkedést megtett. A határt megerősítették. A csendőroket megkettőzték. Ezen kívül kioktatják a lakosságot, hogy veszély esetén mit tegyen.

A Lupta szerint liberális körök úgy tudják, hogy a besszarábiai közigazgatásban nagymértű változások lesznek. Több prefektust kicserélnék. A kormány egy tagja kijelentette, elég lesz enynehány fiatalabb prefektus és közigazgatási tisztviselő kinevezése ahhoz, hogy a rend helyreálljon.

A Dimineata írja még, hogy az oroszok, értesüléseik szerint, már két eszten-deje tervezik ezt a betörést, amelyet nemcsak Románia, de Görögország és Bulgária ellen is irányultak. Görögországban általános sztrájkot provokáltak. Bulgáriában a petrici bánayvidéken és fészakbesszarábiában is izgattak.

Az athéni kormánynak sikerült leszerelni a sztrájkot, a bolgárok is rendet teremtetek és bizonyos, hogy Besszarábiában is végleg helyreállította a kormány a nyugalmat.

Mindhárom állam már megtorló intézkedéseket tett. Románia és Oroszország között a betörés következtében a tárgyalások felvétele hosszú időre elmarad. Beavott politikuskok pedig biztosan tudják, hogy a rablótámadásnak nagy hatása lesz

azokra a tárgyalásokra, amelyeket Anglia és Franciaország kezdtek legutóbb Oroszországgal.

Írásban egyetlen feljelentést sem adtak be Coroiu pénzügyigazgató ellen

A felelősséget senki sem vállalja

Coroiu Sándor pénzügyigazgató elleni vizsgálat harmadik napján még mindig nincsen komolyabb, írásban foglalt feljelentés. Számtalan panasz érkezett már be és minden korcsmáros, akinek az italmérési engedéllyel valami kellemetlensége volt, most felkeresi Olteanu vezérinspektort. Általánosságban mindenki hangoztat vádakat, azonban — és ez szomorú tünet — a felelősséget senki sem akarja vállalni és sem írásbeli feljelentést nem adnak be, sem a feljelentést tartalmazó jegyzőkönyvet nem hajlandók aláírni. A nyomozást ez módfelett megnehezíti és így eredményeket el nem érnek, sőt kétségessé teszik az eddig terjesztett vádak komolyságát.

Beszéltünk Olteanu vezérinspektorról, aki kijelentette, hogy mód felett meg van lepve, mert feljelentők nem jelentkeznek. Ez megnehezíti a nyomozást is.

Megkérdeztük az inspektort, hogy kereskedők, vagy gyárosok nem tették-e feljelentést eddig. A válasz tagadó.

Ezzel szemben a városban újabb és újabb hírek keringenek. Egyesek tudni vélik, ki közvetítette az első negyven italmérési engedélyt. Mások egy volt pénzügyi tisztviselőről állítják, hogy része volt a manipulációknak. Komoly adatokat pedig senki sem hoz, holott a nyomozó hatóságoknak erre volna szüksége.

Csak tíz százalék bukott el az állami tanítók vizsgáján

A tanítók államnyelvi vizsgájának eredménye most került nyilvánosságra. E szerint 182 állami tanító közül 19 bukott el, vagyis nem egészen tíz százalék. Ez az eredmény a vizsgáló bizottságok jóindulatát minden kommentárnál jobban bizonyítja, ha tekintetbe vesszük, hogy Erdély és Bánát többi vizsgáló bizottságai előtt 40—50 százalékat buktatták el a vizsgára állott tanítóknak. Az elbukottak kivétel nélkül idősebb, 40 éven felüli levő emberek, akiknek nyelvérzékük nem bír megbirkózni a román nyelv nehézségeivel. Munkatársunk beszélt dr. Caba Ágoston tanfelügyelővel, aki a megbukott tanítók sorsát, illetően következőket mondotta:

— Azt a humánus bánásmódot, amit a vizsgákon tanusított a három vizsgáztató bizottság, a megbukott 19 tanítóval szemben is fentartjuk. Évégéből néhány nap előtt felkerestem a közoktatásügyi miniszter urat, aki elfogadta azt a proposíciót, hogy a 19 elbukott tanítót az okiráltságban helyezze el és ott az állandó nyelvhasználat mellett könnyebben fogják a román nyelvet elsajátítani. Azt a tanítót, aki az áthelyezést nem fogadja el, lemondottnak fogják tekinteni. Tehát egyelőre a bukott tanítók sem maradnak álás nélkül. A vizsgák eredményénél azt tapasztaltuk, hogy 25—30 éves korig a nyelvet tanulók könnyen sajátították el úgy a nők, mint a férfiak. A kor emelkedésével meggyöngyült az eredmény is. Azokat a tanítókat, akik 35 éves szolgálatukat betöltötték, nyugdíjba helyezik. Negyven évi szolgálati idő után a teljes nyugdíjat kapják meg.

A tankertülethez tartozó négy megyéből az állami tanítókon kívül körülbelül hatszáz felekezeti tanító is állott vizsgára. Ezeknél a vizsga eredménye szolgálati viszonyukra nincs befolyással, mert állásukban tovább is megmaradnak, akik nem feleltek meg kielégítően, jövő évben ismét vizsgára állhatnak.

Egy érdekes kényszeregyezségi tárgyalás

Beszámoztunk arról, hogy Löwi Ármin belényesi kereskedő kényszeregyezséget kért. Bejelentette, hogy 715 ezer lei tartozásával szemben mindössze 660 ezer lei vagyona van és 65 százalékos egyezséget ajánlott fel. A tartozást kilenc hónap alatt, havi részletekben fizetné vissza. A törvényszék vagyonkezelővé dr. Popovici Constantin belényesi ügyvédet nevezte ki. A vagyon ellenőrzésével Lebovics kereskedőt bízták meg. A vagyonkezelő Löwi üzletének vezetésére két alkalmazottat fogadott fel, akiknek havi nyolcezer leit fizettek ki.

A kényszeregyezés folytatólagos tárgyalásán Löwi tiltakozott a két alkalmazott fizetésének kiutalása ellen tekintettel arra, hogy a kis üzlet jövedelméből azt nem lehet fedezni.

Dr. Gurch Gyula belényesi ügyvéd a kényszeregyezés elutasítását kérte, mivel Löwi szerinte több hitelezőnek előnyösebb egyezkedési ajánlatot tett és nem jelentette be az összes könnlevőseit.

A hitelezők nagy többsége azonban elfogadta a felajánlott egyezséget. A határozathozatalt a bíróság holnapra halasztotta.

Feljelentés a futball-botrányból

A Bartha szöktetési kísérletével felkavart sportbotrány egyre dagad. Éleshangu nyíltéri nyilatkozatok jelennek meg, a közönség azonban nem erre kíváncsi, hanem a vizsgálat eredményére, amelyet a sporthatóságok fognak levezetni. Ott talán kiderül, kinek van igaza, mert így nem lehet a bonyolult ügyben eligazodni. Egy azonban bizonyos: Barthát pénzért átakarták csálni a NAC-ba. Bartha hajlandó is volt átmenni, ha egy lovat vesznek neki, ami katonai szolgálatához kell. A Törökvs nem akarta megvenni a lovat, a NAC viszont hajlandónak mutatkozott: a lovat megvenni.

Nemcsak Nagyváradon van ma már profifutball. Így van ez most az egész világon. Budapesten, Bécsben több millióval fizeteket rendeznek be futballistáknak, akik ma már egyszerű munkások, futballozó munkások. Nagyváradon ez az első eset, ezért vert fel ilyen nagy port, az ezután következő hasonló esetek felett már könnyen napirendre fogunk térni.

Vagyunk azonban egy páran, akik nagyon sajnáljuk az amatőr-sport kímulását. Szébb volt az, nem voltak botrányok, hanem értékes, szép győzelmek, amelyeket most hiába keresünk. Ezután — félt — győzelmek helyett inkább botrányokat fog produkálni Nagy-

váradi sportja. A játékos-szöktetés ügyében különben érdekes fordulat állott be. Az ügy két aktív szereplője: Bota Romulusz, a NAC főtitkára és Rein Sándor NAC-tag, akik vasárnap délelőn auton Révre utaztak és nekik kellett volna a megállapodáshoz híven Barthát autójukon elvinni Nagyváradról, Catana rendőrprefektusnál feljelentést tettek Sonnenwirth Sándor, Weisz József és Friedmann Arnold Törökvs-tagok ellen. A feljelentés tárgya az, hogy amikor Bota és Rein autója megállott Bartha lakása előtt, akkor ez a három botokkal és szavakkal megfenyegették és sértgették őket.

Catana prefektus azonban a velencei rendőrkapitánysághoz utasította a feljelentőket, mert az eset a velencei rendőrkapitányság területén történt.

Figyelem Fehérnemű csipkék,

Finom himzések, férfi- és női-

fehérneműek

méret után is megrendelhetők.

Harisnyák, szveterek
nyakkendők

és rövidárak legolcsóbban

LONDON

Bulv. Reg. Ferdinand No. 10
Stern-palota.

Nem 5 napig

Nem 10 napig

Nem 15 napig

hanem

egész éven
át

legolcsóbban és legjobban

csakis

Schlésinger és Jung
cégnél

Str. Avram I. (Kossuth-
L.-utca) 1. vásárolhat.

Szücsmunkát

elsőrendű kivitelben, olcsó árban készít, úgy hozott, mint saját anyagából
Bodnár Lajos
szücsmester, Sas-passage 88. sz.

Igyvéd és tudósító afférja a kávéházban

Az utóbbi időben egyes riportlapokban nagyon gyakori esetté vált, hogy az újságírók által álló „tudósítók” családi ügyek bolygásával akarnak szenzációkat termelni. Tegnap maga magánéletbe való teljesen illetéktelen beavatkozásnak hangos inzultus lett a család egyik váradai kávéházban.

Az affér előzményei röviden a következők: Dr Fényes Samu ügyvédrel a nagyváradai szintársulást egyik újonnan szerződöttetett tudósítójával kapcsolatban egyik kolozsvári riportlapban több cikk jelent meg. A cikknek a téma hajszozó éretlen hangja alkalmasnak bizonyult arra, hogy a megtámadott ügyvéd család életében a harmóniát megzavarja.

Fényes Samu megtudta, hogy a cikket a „Nagyhíd”-ban Biró Elek nevű fiatalember írta. Érthető fölháborodásában nyomban a cikk olvasása után Biró keresésére indult sógorának, Heidelberg Lászlónak a társaságában. A cikkíró az igazat ügyvéd késő este az Ulíbi (Emke)-kávéházban találta meg. Felelősségre vonta a cikk közléséért, de a heves szóváltás első pillanataiban már annyira elragadta a fejét az indulat, hogy botjával Biró Eleknek sújtott. A további verekedést a kávéház munkái akadályozták meg.

Lehetetlen szó nélkül elmenni e mellett az incidens mellett, éppen azért, mert mit sem érő polgárok hasonló meghurcolása nem lehetett eset, hanem napirenden lévő harcok. A becsületbegazolásra utazó tudósítók. Elvileg élesen elítélünk minden fizikai támadást, irányuljon bár az üzleti, egyéni vagy politikai téren szenvedett sérelmek megkezdésére. S a sajtószabadság nevében kell tiltakoznunk minden esetben az ellen, hogy hírhíres közleményekért újságírókat tétleg bántalmaznak.

Be kell azonban látnunk, hogy az újságírók beszennyezői ellen egyetlen esetben a társaság használatát — ha azt nem is helyeseljük — de meg kell értenünk. Ez az az eset, ha az újságíró valakinek családja életébe gázol bele lelkiismeretienül. Ebben az esetben minden cáfolat csak élezi a közönség előtt. A bírói uton való megtorlás is jobban kiteszi a közfigyelemnek azt, amiről egyformán hallgatni akarnak, akár van, akár nincs alapja a szemérmertlenül nyilvánosságra hozott és senkire nem utazó családi ügyeknek.

Az utóbbi hetekben nagyváradai családok olyan közlemények jelentek meg, korrekt nagyváradai urasszonyok olyan megszegényítő állításban szerepeltek, hogy bármennyire elne vagyunk minden tétleges retorzióknak, még sem tudunk csodálkozni rajta, ha a sértett családok férfitagja a maga módján vesz agának elégtételt. Nehéz nekünk ilyesmit leírni, de képzelje valaki magát olyan helyzetbe, egy feleségről, vagy testvéréről kompromitáló cikket írnak, vagy az ő saját magánéletének intim dolgait szellőztetik, ha annak a közönségnek semmi köze. Ha cáfol, jobban felvára a figyelmet, ha perel, elébe kell néznie a kényes tárgyalásnak. Ha hallgat: azt hiszik, igazat írtak róla.

Fájdalom: ennek is meg van a káros haszna. Mert ha a sajtóban meghurcolt egyének látják, hogy tétlegesen el lehet intézni családi sérelmet, majd meg fogják próbálni egyet, hogy később brutalitáshoz forduljanak akkor is, amikor nem nő, vagy családi becsületről, hanem saját egyéni, üzleti, vagy politikai érdekeikről van szó, amikor pedig már minden inzultus a sajtószabadság égő és kiáltó megsértése.

A sajtószabadság és az újságírói becsület érdeke tehát azt követeli meg, hogy a riportlapok radikálisan szüntessék be minden családi, vagy asszonyi intimitás pertraktálását, mert olyan tétleges sérelmekkel, amelyek bármiféle tudósítót ezen a címen érnek, a sajtó magát azonosítani nem fogja.

Száz százalékos lakbéremelést kérnek a nagyváradai kereskedőktől

Az egyre tartó gazdasági krízis a kereskedelmet az örvény felé taszítja. Az üzletekben nincs semmi forgalom. Némely kereskedő az üzleti rezsit sem képes megkeresni. A hitelviszonyok talán sohasem voltak ilyen elviselhetetlenül rosszak. Pénzt ugyyszólván egyáltalában nem lehet kapni és ha valaki mégis hozzájut, havi 4 és 5%-ot fizet érte.

Ilyen katasztrófális körülmények közepette közeledik a kereskedők felé a félelmetes szeptember 27. teminusa. Eddig az időpontig kell a háztulajdonosokkal meg egyezni a helyiség további bérletére. Aki nem egyezett meg, az bíróság útján próbálja magának a helyiséget biztosítani. Ezt a keresetet szept. 27-ig kell benyújtani.

Természetesen minden kereskedő igyekszik barátságos uton megegyezni. Sajnos: ez alig sikerül itt-ott, mert számos háztulajdonos túlzott követeléssel áll elő. Az átlagos emelés 1925 május 1. kezdettől a

mai bérnek 25—30%-a, de vannak esetek, amikor 100 százalékos emelést is kérnek. Egyik legnagyobb nagyváradai bérpalota bérleti tegnap kétségbeesetten értesítették a Csarnok vezetését, hogy olyan házbérkötvetelés fenyegeti őket, amellyel jó konjunktura esetén sem igen tudnának megbirkózni, a mai viszonyok között pedig kész romlást jelent számukra. A Csarnok elnöksége már hétfőn értesült a házbérszavarr kemény megmarkolásáról és ezért táviratban kért védelmet a kereskedők számára a kereskedelmi minisztertől.

A mi nézetünk is az, hogy a háztulajdonosoknak feltétlen belátással kell lenniük a kereskedők teherbíráásával szemben. A túlzott követelésnek reakciója lesz, a kereskedők tömegesen fogják bezárni üzleteiket s akkor az üzlethelyiségek értéke is alaposan le fog szállani. Lelekiismeretes és józan mérsékletre van szükség.

Romlott húst mértek ki

Sertés-vágóhid nélkül nincs ellenőrzés — Gyors tárgyalások után felépül a vásárcsarnok

A tanács szerdai ülésén az építkezési program legelső pontjaként a vásárcsarnok felépítése szerepelt.

Bucico dr. polgármester ismertette bukaresti tárgyalásai eredményét. A Leon Seé cég írásbeli ajánlatban ismételte meg eddig csak szóban lezárított feltételeit. A cég bukaresti szerződése a bukaresti vásárcsarnokokkal kapcsolatosan úgy szól, hogy tizenkilenc évig a cég a haszonélvezet s a szerződés lejártával a vásárcsarnok Bukarest tulajdonába száll. A tanácsban az a vélemény alakult ki, hogy az építkezést kooperatív alapon valósítsák meg, a város anyagi hozzájárulásával, viszont az átszállási idő redukálásával és a haszonélvezés megosztásával.

Köszeghy József főmérnök szólt hozzá elsősorban a kérdéshez. A tanács, mondotta, ma még nem ismeri precízen a vásárcsarnok üzleti hasznosítását. Ne foglaljon tehát állást mindaddig, mielőtt megfelelő és tökéletes tájékozódást nem szerez. Ajánlja, hogy a tanács küldje ki a pénzügyi, gazdasági tanácsosokat, a főügyészt és a főmérnököt a kérdés tanulmányozására. A delegáltak a tanács legközelebbi ülésére már el is készítik referátumukat, mely egyben érdemleges javaslatot fog tartalmazni.

— Ezekután kerüljön sor. — mondotta

— a Leon Seé bukaresti képviselőjének a meghívására. A vele lefolytatott érdemleges, de nem kötelező tanácskozások után kerüljön az egész komplexum precíz megvilágításban a pénzügyi bizottság elé

A tanács Köszeghy indítványát magáévá tette. A tárgyalások így minden valószínűség szerint még húzódoznak három hétig, de ha akadály nem merül fel, ami valószínű, az építkezések már a jövő hó végén megkezdődhetnek.

Dr. Bucico polgármester azokat az anomáliákat ismertette a tanácsülésen, amelyeket Nagyváradon a sertés-vágások körül az egészségügyet veszélyeztetik. Köztudomásra jutott, hogy

nem egy ízben dögöt, veszélyes betegségekben kimúlt sertés húsát mértek ki.

Mindzeknek az az oka, hogy nem rendelkezünk sertés-vágóhiddal s az ellenőrzés mindaddig nem lehet megfelelő. A kérdés akutt, napirendre kell tűzni s ha megfelelő anyagi felszereltség hiány egy modern, nagy sertés-vágóhidat ezidén nem is tud a város felépíteni, be kell, hogy rendezzen egy ideiglenes vágótelepet.

A tanács el is fogadja ezt a megoldást. Addig, amíg a jövő évi nagy építkezési és burkolási programját a város végre nem hajthatja, ideiglenes faépítményt emel közsertés-vágóhid céljaira, a lakosság egészségének megóvása érdekében.

Atlantic nyári mozgó

9 1/4 órákor

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órákor

1924 szeptember 25—27-ig

Pat és Palachon, mint fényképészek

Burleszk 6 felvonásban

Rendes helyárak!

Rendes helyárak!

Legolcsóbb cipőbevásárlási forrás a

Raktárra érkeztek a legfinomabb női, férfi és gyermekcipő különlegességek

SELEJTES CIPŐÁRUHÁZ

30% pénzmegtakarítás

Strada Teatrului (Szinház)-utca 4 szám.

Oroszország beavatkozik a kínai polgárháborúba

A Newyorki Evening Post jelenti Tokióból azt a kétségkívül nagy szenzációt keltő hírt, hogy a moszkvai kormány előkészületeket tett arra, hogy

a kínai polgárháborúba beavatkozzon, miután a mostani időpontot rendkívül alkalmasnak tartja.

Vladivosztokban a moszkvai kormány nagy csapatösszevonásokat fogantatosított és a napokban

hatalmas orosz csapatok készülnek átlépni a mandzsuriai határt, hogy Kínába bevonuljanak.

Téves híresztelések

Gróf László társulatáról

Október elsejére az új színházigazgató, Gróf László bevonul társulatával Nagyvárad régi közínházába. A magyar színjátszás felett megnehezedett az idők járása és az új igazgatónak, Gróf Lászlónak sokkal több nehézséggel kell megküzdeni, mint elődjének. Anélkül, hogy levonni akarnánk bármit is Parlagi érdemeiből, ki kell jelentenünk, hogy Nagyvárad közönsége nagy szeretettel és bizakodással néz Gróf László évadja elé. Ismerjük Gróf Lászlót, mint színész kedvenc volt éveken át a közönségnek. Igaz, végre színészember, akinek energiája elég erős ahhoz, hogy leküzdje a nehézségeket, amiket a mai helyzet tölt eléje és izlése, odaadása, művészi készségei ki fogják elégíteni a várakozásokat.

De nem mulasztjuk el rámutatni arra, hogy nem tudni honnan, olyan hírek keltek szárnyra, még pedig tendenciózusan, amelyek megintatni vannak hivatva a Gróf Lászlóban meggyökeresedett általános bizalmat. Így többek között, hogy társulatával román előadásokat is fog tartani Gróf László. Ez nem felel meg a valóságnak. Gróf román színészeket nem is szerződtetett, csupán arról van szó, hogy amint Parlagi, úgy ő is köteles átadni az ideérkező bukaresti vendégtársulatoknak a színházat. Tizenegy hónapra adott játsszási engedélyt a színügyi bizottság Gróf Lászlónak, tehát a bérletek hatvan esztétét pontosan betartani tudja.

Megkérdeztük Gróf Lászlót társulatára nézve és a következőket mondotta:

— Soha nem volt vágyam a színházigazgatóság, hanem, amikor a mult évben Parlagi kijelentete, hogy semmi körülmények között nem vállalja az igazgatást és ezt nekem és Tóth Eleknek írásba adta gondoltam arra, hogy átveszem az igazgatást, hogy a színház ne jusson idegen igazgató kezére. A Parlagi lemondó írásával elindultam Bukarestbe a koncesszió megszerzése végett és már több mint 40 ezer lejt elköltöttem, amikor értesültem, hogy Parlagi mégis visszamaradt. Így vállaltam aztán a szatmári színházat, de a szívem vissza húzott Váradra, ahol életem legszebb idejét töltöttem el. Most, hogy a kormány nekem adta a váradi színházat, megakarom érdemelní mint igazgató is azt a szeretetet, amit velem szemben tanúsított mindig a közönség. Társulatam még nem teljes. De óriási feladatot kellett megoldanom a társulat kötelező vidéki játsszási miatt és olyan nehézségek leküzdése állott előttem, amit az eddigi váradi igazgatók nem ismerhetnek.

— Művészi ambícióm, hogy művészi szempontból kifogástalanul nyújtsak a közönségnek és megcáfoljak minden olyan híresztelést, ami színházam boldogulását aláadni igyekszik. A magyar színjátszás történetének elismerése minden vágyam, és a küzdelmek, mik előttem állanak, csak jobban megedzik erőmet.

Ezután elbeszélte Gróf László, hogy 11 hónap óta szállóban lakik, még nincsen lakása Nagyváradon. Mindennap bejön Nagyszalontáról este vissza utazik, játszik, ugyiszlóval mindennap. Nagy gondal készül a „Mézeskalács” bemutatójára, amellyel ki akarja vinni a kritika teljes elismerését.

Ehez csak annyit fűzünk egyelőre, hogy a magyar közönség szeme előtt nem fontos, hogy hívják a színházigazgatót: Parlaginak, vagy Gróf Lászlónak, a fontos, hogy a magyar művészet hűséges odaadó vezére legyen, a közönség pedig tudja kötelességét színházával szemben. Gróf Lászlót és társulatát még leg szeretettel várjuk színházunk falai közé.

P. Gy.

Lesz-e újabb moratórium a külföldi tartozásokra?

Bukarestből jelenti a Rador: Az Adeverul hosszabb cikkben foglalkozik a pénzügyi krizissel és megállapítja, hogy a válság egyre súlyosodik. A közönség kivonja betéteit a bankokból és ezáltal azokat súlyos feladatok elé állítja. A nagybankok vezetői elhatározták, hogy kollektív demarsot intéznek Bratianu pénzügyminiszterhez, amelyben a helyzet sürgős orvoslását követelik.

A kereskedők külföldi tartozásaira adott moratórium szeptember 15-én lejárt és még újabb intézkedés nem történt. Tegnap a kereskedők egy küldöttsége kereste fel az igazságügyminisztert és kérték, hogy ez ügyben interveniáljon. Az igazságügyminiszter megígérte a küldöttségnek, hogy minisztertanács elé viszi az ügyet és ha a pénzügyminiszter és a külügyminiszter erre felszólítják, elkészíti a javaslatot.

A Rador fenti jelentésével éppen ellenkező hírt közöl a Dimineata legújabb száma. A kormány — írja a román lap — el van határozva, hogy semmi körülmények között sem hosszabbítja meg a külföldi tartozásokra adott moratóriumot.

Ez a lépés nagy idegességet keltett a kereskedelem körében, — folytatja — mivel nagyon sok adós kereskedő képtelen kifizetni külföldi tartozásait a lei mai rossz kurzusa mellett. Azt hiszik, hogy ennek több csőd lesz a következménye.

A kormány ezt az elhatározását azzal indokolja, hogy a külföld a legsúlyosabb kritikával illeti a román moratóriumot, a mely módfelett lerontotta eddig is az ország hitelét.

A hitelezők küldöttsége arra kérte az igazságügyi minisztert, hogy a szeptember 15-én lejárt moratóriumot hosszabbítsa meg. A miniszter azonban határozottan visszautasította ezt a kérést azzal, hogy csak a minisztertanács rendeletét hajtja végre ezzel az intézkedéssel.

Gyermekruhák, női aljak és bluzok

nagy választékban, legolcsóbban

„MODEL”

áruházban, Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6 szám

NAGY ŐSZI VÁSÁR

kabát és öltöny

szövetekben

feltűnést keltő olcsó áakkal kezdetét vette

SZEKELY

posztóáruházában

Str. Árv. Iancu (Kossuth-u.) 5

Blumnál

a körösparton

**Esőernyők
harisnyák**

kötött áruk legolcsóbban

Háziasszonyok figyelmébe!

1 kg. friss dunai édesvízi

hal (ponty)

32 lei

állandóan kapható

Vadász & London

lúszér és csemege kereskedésében

az izraelita újévre
(Roschhasono)

előjegyzéseket már most
elfogadunk.

Téli kabát
raglán
és öltöny

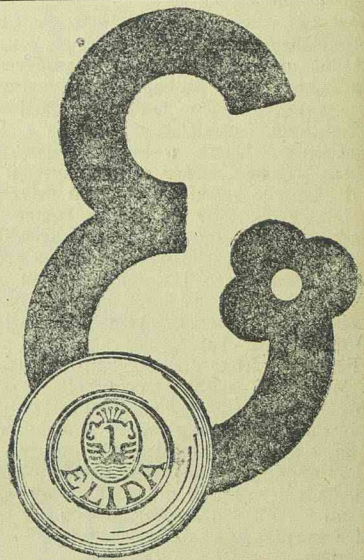
SZÖVEL

különlegességeinket

idény előtti olcsó árban árusítjuk.

HAVAS és GRÜNFELD posztó áruház

Avram J. (Kossuth)-u. 8. Sasátjáróval szemben.

FÜRDŐSZAPPAN

világhírű

NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!

908

Csak 20 napig

GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában

BULEVARDUL REGELE FERDINAND 5. sz. (PARK-SZÁLLODA ÉPÜLET)

Csak 20 napig

Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk

Ellenőrzik az iparosok megrendeléseit

A nagyváradai iparosokat tegnap váratlan meglepetés érte, amely kihatással lesz az ipari produktumok árainak emelkedésére.

Megjelentek ugyanis Barna Sándor és Horosiu Izidor agent de constatarék az egyes ipartelepeken s felmutatták a pénzügyminiszternek 180824. számú rendeletét s az ezt életbeléptető 15528. számú pénzügyigazgatási rendeletet s felhívták az iparosokat, hogy 1921. április 1-ig visszamenőleg állítsák össze az 5000 lejen felüli s a 10.000 lejen felüli rendeléseket, amelyeknek alapján a megrendelt munkákat szállították. Az iparosok ennek a felhívásnak nem tudtak eleget tenni, mert erről eddig szó sem volt, jobban mondva, a törvénynek ezt a szakaszát nem hajtották végre.

Az iparosok ennél fogva haladékokat kaptak, hogy a nagyobb munkákról kimutatást készíthessenek, megjelölve 5000 lejen felül a megrendelő nevét s ez összeget, amely után a forgalmi adót fizetik s 10.000 lejen felüli munkáknál a 10 százalékos luxus adót.

Az iparosság most válságos helyzetbe jutott a végrehajtási rendelet folytán. A rendelet ugyanis nem törődik azzal, hogy az iparos a megrendelt iparcikk után megkapta-e a vételárát, vagy milyen részletekben fizet a megrendelő, hanem a 10 százalékos luxusadót rövidesen be kell fizetnie az adóhivatalba. Itt két eset van, amely az iparost sújtja. Az első az, hogy az 1921–1924-es években megrendelt s lezártított munkáknál az iparos nem kalkulálhatta be az eladási árba a 10 százalékos luxusadót s így most ő lenne kénytelen megfizetni az adót. A másik eset az, amely mindnyájukat érint, hogy ha rendeletet végrehajtnak, az iparosok kénytelenek az eladási árhoz 10 százalékos hozzáadni, ami az ipari produktumok árát annyira megfolyja drágítani, hogy a legszükségesebb háztartási cikkekhez se juthat kisjövedelmű ember, mert 10.000 lejért sem lehet ma már kapni például egy konyhaberezést.

Az iparosok illetékes fórumaik elé viszik a kérdést. Az ipartestület s a kereskedelmi és iparkamara közbenjárását fogják kérni. Visszamenőleg ugyanis szinte lehetetlen összeállítani, de meg utólag nem is lehet bevasálni a megrendelőn az iparos által fizetendő 10 százalékos luxusadót. Ezek az akták már le vannak zárva s csak arról lehet szó, hogy ezután mit fizesse az iparosok.

Az adóbiztosok ezenkívül megvizsgálták az üzemeiket abban a tekintetben, hogy hány segéddel és inassal dolgoznak s mennyit fizetnek ki munkabérekben. Egyes helyeken a költségvetésekre is betekintettek, de ez az iparosok üzleti titkai közé tartozik. Mindenesetre meg van a jóindulat a pénzügyi hatóságokban, hogy a váratlanul felmerült új terhek tekintetében barátságos megközelésre lépjenek az iparosokkal. Arra nézve pedig biztosított kell kapni az iparosoknak, hogy csak azon összeg után fizessek az adót, amelyet valóban kézhez kaptak.

* „KEGYELET” a Sas alatt.

* A Körösparti Áruház az elősmert olcsó árából 10 százalékos engedményt ad 15 napig.

Harisnyát vásárolhat

de elismerten jót és olcsón csakis

Fischer Áruházában

Sas-passage.

Házi harisnyák 20 Leitól
Maco harisnyák 40 Leitól
I-a flor harisnyák 75 Leitól
I-a selyem flor harisnyák 99 Leitól

Gérna, flór és fátol harisnyákban nagy választék olcsó árak mellett.

Pastel férfi sockni 22 Leitól
Csikós férfi sockni 30 Leitól
Jaguárd férfi sockni 55 Leitól
I-a selyem flór férfi sockni 58 Leitól
Férfi hosszú harisnya 90 Leitól

Nagy választék férfi socknikban a legfinomabb minőség, valamint gyermekharisnyákban és rövidárúknban olcsó árak mellett

ADONTSÁGOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.

STRADA PRINȚUL CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO 6.

Kiadófelügyelő:

SONNENFELD ADOLF RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben: egy hónap 50, negyedévre Vidéken: egy hónap 60, negyedévre 150, félévre 300, egész évre 600 Lei | 180, félévre 360, egész évre 720 Lei

A „Nagyvárad” telefon száma 38

Előfizetéseket és hirdetésekkel ellátandó kiadói hivatal és a Híradó Hírkiadó (Telefon 13-01)

Ady-dalokat komponált egy szolgabíró

Reinitz Béla után sokan és sokféleképpen kísérleteztek azzal, hogy Ady Endre lelkét, mondanivalóját a zene eszközeinek segítségével is közelebb hozzák a közönséghez. Most Székelyhidról indul el Ady verseinek jegyében egy föltétlenül érdeklődésre méltó zeneszerzőtehetség.

Szunyogh Barna, valamikor berettyóújfalui szolgabíró lepte meg a napokban a sajtó és zenevilág néhány meghívott képviselőjét egy egész sorozat konzertális Ady-dalszerzeménnyel. Szunyogh Barna Reinitzt vallja ugyan mestere, mégis dalai teljesen egyéni felfogásban tükrözik vissza a nagy költő szellemét.

Huszonöt Ady-dala közül a Papp Viktor valceréhez írottat, A Halál lovait, a Magyar Messiásokat s az Értől az Oceánig címűt Szunyogh annyi invencióval komponálta, hogy ezeknek a kis opuszoknak meghallgatása után semmi kétségünk sem lehet aziránt, hogy Szunyogh Barna Ady-dalai rövidesen meg fogják hódítani magunknak nemcsak Nagyvárad, de egész Erdély zeneszerető közönségét is.

* Mosoiu miniszter és a prefektus Brátkán. Popovici Miklós dr. prefektus és Tempelean Dezső alispán tegnap reggel Mosoiu miniszterrel Brátkára utaztak.

* Meghalt a volt orosz nagykövet. Nizsából táviratozzák: Giers volt orosz nagykövet, aki a háború előtt Berlinben és Bécsben teljesített szolgálatot, Nizsában meghalt.

* Hubic Ferenc Nagyváradra költözött. Nagyvárad zenei életének megerősödését jelenti az az intézkedés, amellyel dr. Freniú Valér g. kath. püspök Hubic Ferenc belényesi tanárt a nagyváradai g. kath. teológia tanárává nevezte ki. Hubic kiváló karmester, a g. kath. templomi zenekar megszervezője s kiváló egyházi zeneszerzője, férfikarra írt miséi révén ismerté tette nevét. Idehelyezése tehát nye reség a város zenei életére. A teológia tanári kara különben a következőkből áll: Dr. Tóth Lajos, Barna Gh., Hubic Ferenc és dr. Fluorás I.

* A vérátömlesztés segített Steiner Vikton. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a súlyosan beteg nagyiparoson, Steiner Viktonon az orvosi konzilium vérátömlesztéssel kívánt segíteni. A műtétet dr. Sándor János szakorvos hajtotta végre dr. Fornét Miklós törzsorvos segédkezésével. Mindenekelőtt étterrel lemosták a beteg fiának jobb karját, amelynek ütőeréből vették a friss vért. A fiatalember bátran bocsátotta magát apja megmentésére. A beteg erősen lázas volt és sokat köhögött, mielőtt a műtétet végrehajtották. Dr. Sándor János egy pravazzal a lekötött s felduzzasztott ütőérbe szurt s abból megfelelő mennyiségű vért vett fel, amelyet azonnal befecskendezett Steiner Viktor izmai közé. A műtét néhány perc múlva befejeződött. A beteget kis hangulatcsökkenés lepte meg, de azután magához tért s fiának meghagyta, hogy gazdagon táplálkozzék s ilyen módon pótolja a vérvesztését. A műtétet megelőzően is gazdag uzsonnát rendelt fiának, aki azt jóízűen fogyasztotta el. A

műtét után a beteg láza megszűnt. A hőmérsék 36,8 fokra szállt le. A tüdővérzés teljesen szűntel, a beteg erőhöz jutott. Fia, Gusztáv kitünően viseli a vérvétel utóhatását.

* Kinevezés. A belügyminiszter Michica Aurélt Bélbe nevezte ki szolgabírónak.

* Betiltott film. A cenzurahivatal június hónapban betiltotta a „Sátán fia” című filmet, miután annak egyes jelenetei kifogás alá estek. Sikerült hosszas utánjárás után a filmet teljes egészében lecenzuráztatni és így a film ismét előadásra kerülhet. A Dorian Terrasse ma, csütörtökön mutatja be e két részből álló filmet egy előadás keretében.

* Felmentettek az izgatás vádjá alól egy zoványi ügyvédet. Még az adókiivetés alkalmával dr. Király Péter állítólag olyan nyilatkozatot tett, hogy ilyen súlyos adók mellett úgy járhatnak, mint 1918-ban, amikor az előjárók forradalomba kergették a népet. Királyt feljelentették haragosai, azonban a vád a törvényszék előtt nem igazolódott be és ezért felmentették az izgatás vádjá alól. De a hatóság előtti tiszteletlen magatartása miatt 1000 lei pénzbüntetésre ítélték. Ezt az ítéletet felebbezés folytán a tábla tegnap tárgyalásán helybenhagyta.

* Iskolai hír. A haladó izr. hitközség elemi iskolájának negyedik osztálya ma, csütörtökön reggel a kistemplomban megkezdte a rendes tanítást.

* Január 1-ig érvényesek az újságírók vasuti szabadjegyei. A felhivatalos Viitorul írja, hogy az újságírók vasuti szabadjegyenek érvényét 1925. január 1-ig meghosszabbították.

* Partfalat kap a Körös jobboldala. A Körös jobb oldala, mely ugyancsak falusias színezetet ad a kiépülő centrumnak, régi problémája a városépítészeti kérdésnek. Köszeghy főmérnök a szerdai tanácsülésen elvi jelentőségű döntést kért arra vonatkozólag, hogy a partfal rendezését bevehesse a jövő évi költségvetésbe. A baloldalihoz hasonló, de nem oly drága anyagból készült betonpartot tervez a főmérnök egészen az Imre-utcaig. A tanács az elvi hozzájárulást Köszeghy főmérnök tervéhez megadta.

* Nepalek meghalt. A régi, spanyol-etikettes Habsburg-világnak talán legtipikusabb alakja volt Nepalek, Ferenc József udvarának szertartás-mestere. Valahogyan ő volt kifejezője a bécsi udvar fesztélyességének és neve az elmúlt évtizedekben mindig ott szerepelt az udvar fényében és a ceremóniák nevezetességében. Nepalek a titokzatos pálcájú udvarmester, aki felséges urának érkezését jelentette szabályos botkoppantásaival. Kegyelet volt a csehlőt hangzása neveit viselő főceremóniás, akinek mestersége, nagy művésze Ferenc József halálával teljesen háttérbe szorult. Negyedik Károly már nem volt az etikett embere és a Habsburg-ház bukása, a forradalom után Nepalek híres pálcájából is múzeumi leltár-darab lett. Ő maga visszavonult, most pedig csöndben elvonult eből a nem neki való világól utolsó ura után.

* Szántó György festőművész a munkásszínház hangversenyén. A nagyváradai munkásság kulturális zottsága fölkereste Szántó Györgyöt, a kiváló festőművészt és arra kérte, hogy a f. hó 28-án tartandó munkáshangversenyen képeinek egyrészét mutassa be a munkásságnak és tartson előadást a modern művészeti irányzatok indokairól. A művész készséggel vállalkozott erre a feladatra és kijelentette, hogy igyekezik fog a munkásság részére olyan anyagot összeválogatni, amely nemcsak művészi felfogásával, de eszmei tartalmával is kiérdemeli a progresszív gondolkodású tömegek érdeklődését. A Baranyai hangverseny műsora, amelyen még dr. Silberman Jenő és Huzella Irén is szerepel, ezzel egy olyan műsorszámmal bővült, amely föltétlenül számot tarthat minden kultürember érdeklődésére. Jegyeket a Körműves Otthonban és vasárnap délelőtt 10 órakor a Kath. Kőr pénztáránál válthat a közönség.

* Bécsi Schmidt-bonbonok Aszódinál. Sas-palota 10 deka lei 24.

* Uj szezon kezdődött a Pankolits-uszodában. A víz 22 fok meleg. Nagyszerű napfürdő. Az uszodaszezon teljesen új életre kelt.

* A szegedi vizsgálóbíró vallomása a bombamerénylet tárgyalásán. Szentéről jelentik: A csongrádi merénylek főtárgyalásán Zombory János szegedi vizsgálóbíró elmondja, hogy mikor Piroska Jánost kihallgatta, oly kihívóan viselkedett vele, hogy ki kellett tuszkolnia az ajtón. Közben azt kiáltotta feléje Piroska: Majd találkozzunk még! Viszont Simkó sirva vallotta, hogy ittasságát társai kihasználták és töredelmes vallomást tett. Sági és Piroska György eleinte tagadtak, de mikor a többiek beismerését elébe tárta, hűen vallottak és bemondásukra megtalálták az eldugott tojásgránátokat. Nem látszott rajtuk, hogy előzőleg megverte volna őket valaki.

* Egy vizsgálati fogoly szokási kísérlete. Tegnap reggel Stretea Pável, az ügyészségi fogházban ülő vizsgálati fogoly engedélyt kapott, hogy egy órát a poliklinikára menjen. Stretea Pável a Bunyitayligetben futásnak eredt öre elől. A fogházor követte, majd egy arra haladó lovasrendőrrel sikerült a hegyoldalra elfogni. Visszakísérték a fogházba.

* Letartóztattak egy szélhámost. Tegnap a rendőrség letartóztatta Kolarik András 21 éves lupényi kovácssegédét, aki kisebb-nagyobb szélhámosságokat követett el a váradi főpincérek kárára. Kolarik beült a kávéházba, rendelt valamit és fizetés helyett nagy kiabálást rendezett, amiért nem adnak vissza a 100 leiséből. Párszor felültek a pincérek a szélhámosnak. Tegnap azonban rajtavesztett. Amikor kérte vissza pénzt, detektívek fogták körül és letartóztatták.

* Aranymise. A napokban tartotta aranymiséjét Fábrián Imre jászópremontrei kanonok, nyugalmazott jószágkormányzó Kiskunfélegyházán. Az ó-templomban bemutatott aranymisén a manuduktori tisztet Dr Kovács Lajos premontrei igazgató töltötte be és Zimányi Mihály házfőnök tolmácsolta a rend jókívánságait. A hívek nevében Toldy Jenő esperes-plébános, a város nevében dr Holló Béla polgármester és dr Horváth Zoltán nemzetgyűlési képviselő üdvözölték.

* Egy évi fogház halált okozó súlyos testisértésért. Ciuciu Florian hegyközszenitniklói fiatalember ez év júniusában szőlőpermetezés közben összeveszett egy Oprea nevű paraszattal. A veszekedőket Tirlea Mihály szét akarta választani, azonban Ciuciu erősen ütlegelte Opreát. Hogy Opreát megmentse, Tirlea egy lécdarabot kapott fel és olyan szerencsétlenül ütötte föbe Ciuciu, hogy az szörnyen halt. Dr Szöllőssy Gyula táblabíró tanácsa egy évi börtönrre ítélte. Az ítéletben a vádlott is, az ügyész is megnyugodtak.

* Kalapujdonságokban a legolcsóbb Lengyel.

Nagy harisnya vásár mélyen leszállított árakkal VEZÉR

Piața Regina Maria (Bémer-tér)
Divat keztyűkben, kötött kabátokban és divat mellényekben óriási választék.
Legjobb harisnyák csak Vezérnél kaphatók.

* Adakozás. Az Izr. Nőegylet leányárvaházának az ünnep alkalmából adakoztak: Veiszlovich Emil 2000 leit, Kohn Gézáne (Nagyborostya) 200 leit, Schlinger Mórné 200 leit, Klein Sámuelné 200 leit, Fülöp Sándorné 100 leit, egy utas 40 leit, Krámer Aronné 100 leit, W. I.-né 50 leit, Z. J.-né 100 leit, Büchler Mártonné 100 leit. Természetbeni adományokat küldtek: Klor Antal lekvár, Lichtmann Miksáné cukrot, Krámer Aronné 10 új ruhakelmét, Hartmann Sándorné 20 darab iskolatáska, Munk Mórné ruhaneműt, F. V.-né lisztet, Lefkovits Lajos burgonyát, dr Vass Izsóné ruhaneműt. Az összes adományokat hálálisan köszöni az Elnökség.

* Alföldiek tánciskolájában az őszi tanfolyam október hó 1-én, szerdán kezdődik meg! Gyermek- és diákkolónok 6 órakor. Felöltöknök este fél 9 órakor. Iratkozni egész nap lehet az iskola helyiségében, Gajdu (Beöthy Ödön-utca) 2. sz.

* Szántó György retrospektív képiállítása f. hó 20-án délelőtt 11 órakor nyílik meg a Kereskedelmi Csarnokban. Belepti díj nincs.

* Uri fehéreneműt és kelengyét a legsebbe kivitelen és legszolidabb árban készíti Lengyel uridivat üzlete.

* Kabátzövetek, Peleucheek és bélésárak nagy választékban, meglepő olcsón Rimanóczy-utca 9.

* Kabát, kosztüm, öltöny-zövetek, kabát plüschöket, bársonyruhákat olcsón vehet a Körösparti Áruházban.

POLOSKAIRTÓ Noxin biztosan irtja, pusztítja, öli a poloskát, üvege 20 - Lei FARKAS ISTVÁN Apolló drogéria, Oradea-Mare

* Gépajórt felsőruhára és fehéreneműre legszebb és legolcsóbban készít ASTRA gépajórt, Str. Alexandru (Tetleki-utca) 5. szám.

Old England keztyűi, harisnyái, női férfi ernyői legjobbak és és legolcsóbbak.

* Böszörményiné és Roth Olga kalapszalónjába bársony és filc bécsi modellek érkeztek. Vlahuta (Szt. János) utca 7. b.

* Váson és batisztchiffon különlegességek olcsóbban, mint bárhol Frankl Róza üzletében. Rimanóczy-utca 9. sz.

* Számos női bajnál a természetes Ferenc József keserűvíz használata végteleen nagy megkönnyebbülést szerez.

* Ingzephirek, nyersselymek, asztal-neműek, barchettek legolcsóbban Rimanóczy-utca 9.

TOZSDE

Bukarest, szeptember 24. Zárlat. Devizák: Páris 1060, London 899, Newyork 200, Róma 880, Zürich 38 fél, Bécs 29, Prága 598.

Valuták: Font 900, frank 1180, svájci 38, lira 900, dinár 260, dollár 200, osztrák 29, magyar 26, szokol 600.

Zürich, szeptember 24. Zárlat. Berlin 10 0-a 125 fél, Amsterdam 203'40, Newyork 527, London 2349, Páris 2775, Milanó 2307 fél, Prága 1585, Budapest 0.0069, Belgrád 737 fél, Bukarest 260, Bécs 0.0074 fél.

Budapest, szeptember 24. A szerdai értékpapírpiaç zárlat: Angol-Magy. 40, Magy. H. 456, Leszám. 61 fél, Salgó 445, Allamv. 380, Keresk. b. 1060, Belv. Tak. 26, Pesti Hazai 3000, Borsod-Misk. 115, Első Bp. gőz 116, Beccsini 825, Borsodi szén 80, Köszén 2200, Ujlaky 127, Urikányi 700, Globus 33, Olasz. 20, Rima 129, Fegyver 970, Ganz-D. 2050, Ganz-V. 1065, Láng 81, Schlick 46, Teudloff 30, Izzó 535, Papir 27, Karton 94, Klotild 49, Cukor 1980, Ruggyanta 240, Osztr. H. 155, Csáky 11 fél, Georgia 314, Ocean 17, Phobus 56, Lipták

9500, Villányi 59, Guttman 919, Lignum 45, Ofa 510, Nasici 1850, Tröszt 180.

MOZI

— Dorian Terrasseon „A Sátán fia” című izgalmas kaland-film kerül ma, csütörtökön bemutatásra. Az amerikai kalandorvilág elevenedik meg a nézők előtt a filmen és izgalmasnál-izgalmasabb jelenetek váltják fel egymást a modern kalandor-dramában. A főszerepet William Duncan alakítja, aki egyike a legjobb amerikai színészeknek. A 12 felvonásból és két részből álló film egy részben, rendes hely-árak mellett kerül bemutatásra. Az előadások a Dorian Terrasseon 9, a Dorian film-színházban 5 és 7 órakor kezdődnek.

NYILTÉR

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, illetve édesanyánk

Rosenberger Rudolfné

szül. Jakab Eszter

életének 50-ik évében elhunyt. Drága halottunk temetése 25-én d. e. 11 órakor lesz a zsidó kórházból a várád-velencei izr. sírkertbe.

Rosenberger Rudolf férj.

Ladner Lajosné,
Rosenberger Rózi,
Rosenberger Sándor,
Rosenberger Pál
gyermekei.

Válaszom Szabó Andornak.

Szabó Andor notorius játékoscsábító mosdatlan hangu nyilatkozatára a következőket válaszolom:

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy Szabó Andor engem többször hívott a Nacha és így megdől Pásztor Bertalanak az „Estilap”-ban írott azon állítása, miszerint én Friedmann Arnold, a Törökvis ü. v. alelnökének nem tettem volna Szabó Andorra a fenti kijelentést.

Oradea Mare, 1924. szept. 23.

Bartha József.

Előttünk mint tanuk:

Svéd Sándor, Daróczy János,
Stekly Emil.

Egyébként a Törökvis M. T. E. ebben az ügyben a Szövetségnél és a Nac választmányánál megtette a feljelentést Szabóék ellen.

Friedmann Arnold.

Alkalmi ajándékok:

Élkező készletek

Kávés „
Teás „
Sandvich „
Likörös „
Mosdó „
Fűszer „

Művészes kiviteli szobrok, üveg, porcellán és majolikavázák nagyon olcsó árakban beszerezhető:

Fratii KOMLÓS Testvérek

üveg-, porcellán-, lámpa- és táblaüveg gyári raktára, Oradea-Mare (Nagyvárád) Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13. sz.

Képektervezést, üvegozást vállalunk.

A TORONY

Irta: Bónyi Adorján

— Most itt fogsz dolgozni — kiáltott a tágas udvarba és bezárták utána az ajtót. —
— igen, ezt már előbb is gondolta, hogy a börtönbe majd ide átkozza el valamelyik munka-udvarba. Hiszen nem követett más dolgot, csak tisztelgetni volt, az őrszántán kívül, kissé elgondolkodva állt az utcán, mert éppen akkor túlságosan nagy volt a tavaszi levegő és mert a börtönből jött, mivel szerelmes édes álmódos-
— k között tervezgettek a jövődöt, a börtön-
— ságot, mely nincs már messzire. —
— az andalodott el akkor jöttében és lé-
— tés közben a szép égboltot nézegette, —
— vette észre, hogy szemben jönnek a börtön-
— hirdető és fennen fénylik az őrs-
— ruhás soraik előtt a császári szent te-
— nelyt hirdető fémtábla a sasokkal és ar-
— anylombokkal díszítve. Nem vette észre —
— sem borult le a hatalom jelvénye előtt, —
— a lázva haladt el mellette, holott min-
— den polgárnak kötelessége arcra vetni ma-
— ra a sasokkal és aranylombokkal körül-
— tábla előtt, amelyen minden földes-
— urak és parancsolójának neve ékeske-
— dik. A törvényszolgák akkor megragadták —
— a tőgáját, elcipeltek, ma pedig már —
— mehozattott felette az ítélet: az egyik ke-
— leti munkaudvarban kényszerrobotra kár-
— tatták, az úgynevezett téglakamrába —
— rúzták büntetésből, itt kell magányo-
— szni felépíteni a tömegtelen téglából egy —
— kora tornyot, amelynek magasságából —
— láthatni a császári keleti kapu felett —
— nyúló cimert.

Megállott az udvaron és szétnézett. —
— magas, elérhetetlen kopár fal fogta körül a —
— keszögű kietlen térséget. A falazat egyik —
— kában könnyenfedett fészer volt, —
— rébként az udvaron semmi nem volt —
— és, csak szabályos nagy halmokba emelt —
— darabok. Nem volt egy fa, egy bokor, —
— egyetlen fűszál az egész udvaron. Arrább —
— a kőfalon túl is voltak ilyen mun-
— davarok, némelyiknek közepéből már —
— fejezett égfelé meredő torony emelke-
— dt, vörös sima torony, hirdetőn a tör-
— ny és a bűnhődés dícsőségét és hogy ott —
— az egy megfenyített lélek leróta a rászár-
— tot kötelességet.

Jó, engedékeny és lágy lelkű ember —
— volt, aki még e pillanatban sem tudott fel-
— tudni abból a kábulatból, amelybe börtön-
— behurcolása óta beleszállt. Nem érzett —
— tározott fájdalmat, amikor körülhúzó-
— zott a vigasztalan helyen, ahol fiatal életét —
— zonytalan ideig fáradságnak és nélkülözés-
— nek között mostantól viselni fogja. Körül-
— állt a süket csend és ő szegény inkább —
— a vigasztalni próbálta magát: „Igy van —
— máj, ki megsérti a rendet és elmulasztja —
— kötelességét, annak bűnhődni kell. Mi-
— ne belőlünk, ha nem lenne meg példás —
— kintélyben köztünk a Rend, ha nem —
— vezné tisztelget a Hatalmat és ha elfelejt-
— zünk arról, hogy mi, apró emberál-
— lak, csak a nagy közösségért létezzünk és —
— minden azért van, hogy közösségünk di-
— csőségének viselője, a Császár, lelkünk kö-
— zles hódolatában büszkélkedjék. Ez a vi-
— g dolgainak egyensúlya és aki ezt megbil-
— nti, az merénylője minden embertársá-
— ak és érdemes az ítéletre”. Kissé elgon-
— olkozott. Nézte a milliónyi téglát körös-
— örül, „Torony” gondolta, „magas tornyot —
— áll építenem, ahonnan majd láthatni a —
— császári keleti kapu felett aranylók címert. —
— Nyilván ezek itt a szomszéd robothelye-
— en hasonló ítélet sujtottjai voltak. Tehát —
— ekem is ekkora tornyot kell felépítenem. —
— hatalmas torony. Talán egy év is beletelik, —
— mikorra kész leszek vele. Egy hosszú esz-
— endő...”

Lenézett fehér és nyulánk kezeire, —
— akik ügyesek voltak finom dolgok művelé-
— sében. Falra szeretett festeni kicsiny

ecsettel, élénk színekkel és csilámló arany-
— nyal dús figurákat, buja virágzatokat és lom-
— bok és bokrok között röppenő és dévaj-
— kodó alakokat és vörös agyagból szeretett —
— finom fécákkal kiformalni kellemes for-
— májú leányokat és ifjakat. Barátai nagy —
— jövődöt jósltak neki s volt néhány ígé-
— rete templomok és paloták falainak feldi-
— szítésére. Általában reménye volt, hogy e —
— halk és finom munkákkal fog annyit ke-
— resni, amiből majd megélhetnek szépen, —
— sőt kis vagyont is gyűjthetnek, ő és a lány, —
— a leendő felesége.

Am mostan ez történt és neki tornyot —
— kell építeni...

(Folyt. köv.)

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. szám

Saját ké-
szítményű **sérvkötők, haskötők,**
speciális kötszerek, női és férfi övszerek

VIZUMOKAT

legolcsóbban és leggyorsabban

megszerez, megbízásokkal elvállal

Futárjáról mindennap Cluj—Brassó—Bucurestibe.

Hirdetéseket és reklámokat az összes
vidéki lapok részére felvesz eredeti
tartalmis árban.

„MERCUR” hirdetői iroda és ügynökség

Str. GENERAL MOSOIU 7. a húszlók laknyával szemben.
Telefon interurban: 2-21.

Convocare.

Dnii actionari ai firmei Soc. pe actii
pentru Exploatarea de paduri din Borodul-
Mare sunt invitati sa ia parte la

adunare generala extraordinara

a societatii, care se va tine a ziua de 6
Octombrie 1924, ora 1/2 12 a. m. in localul
oficial al societatii din Oradea-Mare (Str.
Regele Ferdinand No. 21.)

Ordinea zilei:

1. Modificarea §§-lor 11, 15, 17, 20 a
statutelor.

Dnii actionari cari doresc a lua parte
la adunarea generala, sunt invitati a-si
deputa actiile impreuna cu cupoanele, sau
biletule de depunere cu 1 zile inaintea
adunarii generale la cassa intreprinderii.

Dat in Oradea-Mare, la 22 Septemvrie
1924.

DIRECTIUNEA.

Sürgösen eladó

egy nagyon szép ma-
hagóni szalon és egy
alig használt szépháló
szoba berendezés. Str.
Take Jonescu (volt Kö-
rözs-utca) 32. szám

Tonknál

Modern chamotte

kályhák

különbféle színekben rakta-
ron, 2500 Leltől kaphatók és
valamint átrakásokat és
javításokat vállal

Varga György

kályhás mester

Str. I. Ciordas (Berkovici) 33

Előírással és
csinos kivitel-
ben, jó minő-
ségű

**DIÁK
EGYENRUHÁK
WOLLÁRNÁL**

Oradea-Mare, Strada Cogălniceanu
Várady Zsigmond-utca 11. sz. alatt

Felvételnek

Egy teljesen szakképzett rőfös és di-
vataru, ugyszintén egy önálló rövidaru
segéd jó bizonyítvánnyal. — Czim:
Scheinberger Mór áruháza, Orsova

DOROTHEUM
árverésrendező iroda

Oradea-Mare, Str. Ciorogariu (Uri-utca) Premontrei
gimnázium épülete 1-ső emelet.

A nagy közönség szíves tudomására hozzuk
fenti cégünk megalakulását.

Foglalkozunk árverések rendezésével és ezen
árverések anyagát a nagyközönség eladó holmijai-
ból állítjuk össze.

Az aukciókra elfogadunk mindenemű bútort,
rohaneműt, antikvitásokat, porcelán és üvegárgya-
kat szőnyeget, szobrokat képeket, ékszereket,
prémeket és ezüst értékeket, egyszóval minden
ingóságot, ami értéket képvisel.

**Kívánatra az árverezés alá
kerülő tárgyakra készpénz
előleget folyósítunk**

Havonta legalább egyszer mindenfajta tárgyak-
nak rendezünk árverést.

Az első árveréseket október hó első napjaiban
tartjuk meg, természetesen közjegyző közbenjötével.

Az eladó holmija van, saját érdeke ellen o-
lepszik, ha nem a legtöbbet ígérőnek adja el azt.

Aki már az első árverésen öhajítja eladó tárgyát
értékeseit, minél sürgősebben hozza el azt irodánkba.

Működésünket megkezdtük.

4 Tágalságok
dátás ára 30 lot

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szd ára 3
vassag bafds 6

Oktatás

Francia órákat ad disztíngvált órino Str. Kálvária-u. 21. 926

Német-magyar gyorsírás és német nyelvórákat ad Edelmann Hédi, Str. Rimánóczy-utca 12. 961

Angol órákat ad Rosinergné Str. Vlahuța 33., kapualatt balra. 955

LAKÁS

Elcserélném központban levő 3 szobás, fűrdőszobas modern légfűtési lakásokat 4 szobás központban levő, csakis modern lakásért. Lelepett fizetek. Cím: „November” jelégén a Hegedűs Hirlapirodába. 905H

Egy szobás komfort lakást keresek leleppéssel. Cím a kiadóban. 938

Ügyvédnek, orvosnak vagy irodának alkalmas egy szoba előszobával központ legszébb utcájában kiadó. Három év házbére előre fizetendő. Reflektálók írásban „Százézer” jelégére a Hegedűs Hirlapirodába. 963

Fatal, nős uriember különbejáratu butorozott szobát keres, esetleg ellátással. Cím kiadóban. 957

Ellátás

Gyermektelen házaspárnál iskolai idényre 2 leánygyermek teljes ellátásra felvétetik. Markusné. Str. Sft. Ladislau (Körös-utca) 69. sz. 954

Alkalmazás

Bejárónőt keres kétfu család azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 867

Főzni tudó tisztességes mindenes kis családhoz szept. 25-re vagy október 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 888

Perzsaszőnyeg szövéshez ügyes munkás leányok: 1-re felvesz Székely, str. Vlahuța 64. 947H

Előrangú angol munkás állandó munkára azonnali felvétetik. Spitzer angol és francia szabóság, str. Regele Ferdinand 3. 964H

Házvezetőnőnek ajánlok idősebb nő vidékre, fatelepére vagy plébániára. Parcul Traian (Tisza Kálmán-ter) 3. Házfelügyelőné. 965H

Intelligentes deutsches Fräulein wer auch rumänisch spricht, wird sofort aufgenommen. Szeged. Parcul Traian (Széchenyi-ter) 1., II. e. 953

Iskola táskák
akta táskák,
finom fűsűk, kefék, ilatszerek, játékok, utazó kosarak az iskolaidényre legolcsóbbak a

D'OR-ban
Regele Ferdinand 16.

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK
„INDUSTRIA” RUHAÜZEM
ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Adás-vétel

Beköltözhető gyönyörű ház a város jobb pontján kedvező fizetési feltételekkel eladó. Vevő címét „Prima beiktetés” jelégére a kiadóba kérem. 960

MASITS szücs

Strada Vlahuța (Szent János-utca) 2

Sport bundák

nagy választékban minden színben
3000 Leitől feljebb

Eladó 2 hold prima föld kitűnő magán házzal közel a városhoz azonnal beköltözhető két szoba konyhas szép lakással, pincével kuttal. Jutányosan megvehető. Kortszár László, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 22. 930

A HEGEDŰS HIRLAPIRODA
kölesönkönyvtárába a következő könyvek érkeztek:

Bettauer: Bánatos ucca 2312
Eschtruth: Lengyelvér 2308
Hamsun: Éhség 2305
Heimburg: Másik 2306
Heimburg: Gertrud hozomány 2307
Hugó V.: 1793. 2311
Jókai: Szerelmem bolondjai 2310
Hauptmann: Thiel pályáor 2304
London: Alaszka Diana 2309
Macdonald: Szocialista mozgalom 2303
Mereskovszky: Vele vagy ellene 2313
Schopenhauer: Tanulmányok 2314
Tolsztoj: Háború és béke 2302
Turgenev: Apák és fiúk 2301

Kérjük a t. előfizetőket, hogy a könyvek számát a katalógusba bejegyezni sziveskedjenek.

ELADÓ 3 szobás nagy pinceház november 1-én átadó 280.000. Csillagvárosban több ház. Szent László-terhez 2 perc emeletes ház 6 uri lakással 1.500.000. Nagy udvaros ház istállós, átadó lakással 260.000. Körös-utcán 200.000. Jókai-utcán átadó 350.000. Kiadó üzlet jó helyen átadó. Ház 2 uri lakásos 1.200.000. Timár-utcán 280.000. Közponban 5 szobás szép ház 600.000. Tizenkettő lakásos ház jókarban, nagy jövedelemmel 800.000. Halász-utcán kettő, 260 és 400.000. Vasut közelében kettő beköltözhető 280.000. Kórház-utcán nagy kerttel azonnal átadó 200.000. Ferdinánd-uton 3 lakásos 1.500.000. Vidéken ház korcsmával, jömeneteli 170.000. Szőlők. Egy hold vidéken. Ot kat. hold Székelyhid közelében ház és pincével. Fél hold. Kettő hold házzal közel a városhoz. Kilenc és 12 holdasak házzal. Négy hold ház nélkül, közel a városhoz. Kettő hold szép gyümölcsös. Földbirtokok 15-től 40, 50, 63, 70 és 200 holdasak. Értekezni Tóma Józsefnél Nilgész-telepen 3-6-ig, vagy Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 21. sz. alatt.

Gyárunkban, Str. Cuza Voda (Szacsay-utca) 18. szám alatt egy külön
detail áruosztályt rendeztünk be
elsőrendű bórondárunk, berendezett kassztáink és iskola-táskáink eredeti gyári árban való elárusítása céljából. Felvállalunk továbbá mindenféle szakmánkba vágó különleges bórondárunk elkészítését méretek szerint, ugyisint vállalunk javításokat is.

Nagyvárad Bórondárú és Táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsay-utca) 18. szám.

legolcsóbb a készítőnél
Esőernyő
Rosenberg Testvérek
N. Iorga (Zöldia-ú.) 8
Behúzás gyorsan készítil

Irodának kiválóan alkalmas 1 szobás, előszobás erkéllyel sürgösen eladó.
75 év óta fenálló korosma, mészárszék és fűszerüzlettel, a város legforgalmasabb utcáján ház eladó. Beköltözhető ház a város minden részében. Szállók és birtokok. Butort, szőnyeget, képeket és mindenemű értéktárgyakat bizományba elfogadunk. Árakat, gépeket külön raktárunkban elhelyezve bizományba elfogadunk és sürgösen elhelyezünk. Pénzkölcsönöket közvetítünk. 1.500.000— lei magánköcsönt bankgarantiával 50.000— első helyre való betáblázásra keresek. Lakások butorozott szobák átadók. Ha lakását elcserélni óhajtja, jelentse

Crisana iroda
Strada Alexandri (Teleki-ú.) 24. Stepper mellett.

Száraz nagy pincehelyiség

raktárnak, vagy műhelynek kiválóan alkalmas azonnal kiadó. — Értekezhetni a „Derby cipőgyár” irodájában, Strada Avram Jancu (volt Kossuth Lajos-utca) 3. sz. I. emelet.

Utlevél, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban Zenker fényképszénél, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 25. Felvételek este fél 8-ig.

Ebédülő eladó

gyönyörű modern amerikai dió és paliszander
Sternbergné,
Kishidő. Telefon 13-45

Május 1-re beköltözni 3 szobás magánházat 1 resek a központban megvehető. Ajánlatot „Május 1” jelégére a kiadóba 1 rek.

Városi bunda, szlissz gallerral, teljesen jókban eladó. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 96

Lélekidomár című műmiért magas árat fizet Cím a Hegedűs Hirlapirodában.

Eladó Nagyszalontán szobás lakás szép műhelyiséggel 1 Veller Viisoi jukasztógép csupán hely teljes berendezés. Zrinyi-ú. 2

Jóhangu hegedű, kottáivány, hegedű iskolai. Schidof angol nyelv eladó. Rosingerné Str. Vlahuța 33. e.

7 do. és literes üveg vasalt lakák, boros használt deszkák, konyaszat, zsidó liceumi lönböző osztályból kövek eladók. Strada On (Lahner György-ú.) 1.

Eladó Ó német stílusú ebévitrin, ebédő, háló, szoba, egy renaissance ebédő, álló tűkör, hencs szekény fehér és barna vasak. Rövid keres huros és egy hosszú gora. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász.

Földbirtok 52 kat. h eladó gazdasági épületkel. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 92

Eladó kezimunka stori függönyök, fehér, színes arany terítők, napokon szil munkák, csipkék, tétek és motívok, kőterítők, kicsk és nagy diványpárna montirozatú kicsi kelin terítők, szény csikok. Zsebkend, leibhenek, álló lámpa, nyő, szőnyeg, perzsmirna és argaman, 23 finom rumburg vasz, 12 személyes étkező szv, viz és egy 6 személyes eüst szerviz, gobelin seiyem, horgolt rediküll seiyem, rojtos kendő, tótt, csipke. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) sz., jobbra 2ASZ. 28

Költözés

Őszl, téli női kosztüm, köpenyek, ruhák és f. fehérneműek 250—600 l. izlésesen készítenek a legyszerűbből a legdivasabbig. Nilgésztelep 100 Schwartz-ház.

Flissó és gouvre munká nagyon olcsó árban színek Strada Alexandri (Teleki-utca) 22. sz. al a kapuval szemben.

24 % kamatra keresi magánpénzt teljes fedezettel. Adásvételi Rtg. Par Traian (Széchenyi-ter) Ertesítés delután.

ÓRÁK

szakszerű javítását legkomplikáltabb kifogástalanul
TISZAY
végzi, Str Alexandri (Teleki-ú) Jutányos árak. Precz munk